

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
 Національний авіаційний університет
 Факультет міжнародних відносин
 Кафедра комп'ютерних мультимедійних технологій

УЗГОДЖЕНО
 Декан

«05» 03

Ю. Волошин
 2020 р.

Л. Гудманян
 2020 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Методи наукових досліджень»

Галузь знань: 18 Виробництво та технології
 Спеціальність: 186 Видавництво та поліграфія
 Освітньо-професійна програма: Технології електронних мультимедійних видань

Форма навчання	Сем.	Усього (год./кредитів ECTS)	ЛКЦ	НРЗ	ЛЗ	СРС	ДЗ/К.р	КР/КП	Форма сем. контролю
Денна	1	105 / 3.5	17	17		71	ДЗ Ісг(А)	-	Деф.залік Ісг.
Заочна	1	105 / 3.5	6	6		93	К.р Ісг.	-	Деф.залік Ісг.

Індекс: РМ 17-186/19 3.1

Індекс: РМ 12-186/19 3.1

Робочу програму навчальної дисципліни «Методи наукових досліджень» розроблено на основі освітньої програми та робочих навчальних планів № РМ 17-186/19 та № РМ 12-186/19 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 186 «Видавництво та поліграфія» освітньо-професійної програми «Технології електронних мультимедійних видань» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробив професор кафедри комп'ютерних мультимедійних технологій

 Лобода С.М.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 186 «Видавництво та поліграфія», освітньо-професійна програма «Технології електронних мультимедійних видань» кафедри комп'ютерних мультимедійних технологій, протокол № 1 від «28» 08 2019 р.

Завідувач кафедри

 Лобода С.М.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету міжнародних відносин, протокол № 2 від «10» 02 2020 р.

Голова НМРР

 Невара Л.М.

Рівень документа – Зб

Цикловий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

ЗМІСТ

	сторінка
Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Заплановані результати	4
1.2. Програма навчальної дисципліни	5
2. Зміст навчальної дисципліни	7
2.1. Структура навчальної дисципліни (Тематичний план).....	7
2.2. Домашнє завдання	7
2.3. Завдання на контрольну роботу ЗФН	8
2.4. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи	8
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	8
3.1. Методинавчання	8
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	8
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті	9
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	10

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни « Методи наукових досліджень »	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.07-01-2020
		Стор.4 із 11	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Методи наукових досліджень» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених розпорядженнями №071/роз. від 10.07.2019 р., № 088/роз, від 16.10.19 та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Заплановані результати.

Місцедисципліна «Методи наукових досліджень» є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в галузі видавництва і поліграфії.

Метою викладання дисципліни є: ознайомлення студентів з теоретичними основами, питаннями методики, технології та організації науково-дослідницької діяльності, тобто теоретичним й практичним підґрунтя для ефективного проведення наукових досліджень студентами; ознайомлення студентів з основними поняттями науки; з урахуванням національного й зарубіжного досвіду та впливу глобалізаційних процесів інформаційної доби указати на провідні тенденції її розвитку, досягнення й перспективи та видатних діячів.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є: засвоєння теоретичних основ методики та організації науково-дослідницької діяльності;

- підвищення рівня методологічної культури;
- формування наукового світогляду фахівців;
- вироблення вмінь критичного аналізу наукової інформації та її оцінювання, вмінь полемізувати, аргументуючи та обстоюючи власні думки;
- формування вміння висвітлювати результати дослідницьких пошуків у магістерській роботі, а також узагальнювати результати науково-дослідної роботи;
- опанування основами методології, технології та організації науково-дослідницької діяльності;
- засвоєння, розуміння і відтворення наукової термінології.
- формування основних навиків аналізу інформаційного потоку та умінь написання наукових текстів.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі компетентності:

- *загальнонаукові компетенції*: здатність до наукового пізнання на основі системного, синергетичного підходів, використання інформаційно-комунікаційних технологій у професійних дослідженнях.

- *інструментальні компетенції*: Знання законів, методів та методик проведення наукових та прикладних досліджень. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, компетентність у пошуку, обробленні та критичному аналізі різних інформаційних джерел. Компетентність у реєстрації та захисті прав інтелектуальної власності.

фахові компетентності:

- *загально-професійні компетенції*: Знання математичних методів побудови та аналізу моделей природних, економічних та соціальних об'єктів. Здатність критично сприймати і аналізувати чужі думки та ідеї, шукати власні шляхи вирішення проблеми, рецензувати публікації та автореферати, проводити критичний аналіз власних матеріалів.

- *спеціалізовано-професійні компетенції*: здатність застосовувати та переносити: знання конкретних наук (за фахом і спеціалізацією); знання про методологію досліджень, здатність до організації праці на науковій основі; готовність до здійснення дослідницької

діяльності; здатність і готовність виконувати концептуалізацію і операціоналізацію основних базових понять та категорій дослідження; здатність і готовність збирати та узагальнювати теоретичну та емпіричну інформацію для наукового дослідження. Здатність побудувати програму соціально-економічного дослідження.

Міждисциплінарні зв'язки: «Методи наукових досліджень» навчальна дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, є базою для вивчення таких дисциплін, як: „Видавничі бази даних”, „Мультимедійне видавництво”, „Технології мультимедійних гіпервидань”, та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: „Електронні бібліотеки, довідкові та пошукові системи”, „Дидактичні основи розробки мультимедійних видань”.

1.2. Програма навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модуля, а саме: **Модуль 1. «Структура наукової теорії. Теоретичні основи наукових досліджень»** матеріал навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

Тема 1. Поняття про науку як систему знань.

Сутність пізнання. Рівні і види наукового пізнання. Поняття про науку, її сутність, цілі та функції. Основні ознаки науки. Сутність наукового знання. Історія становлення та основні віхи розвитку науки. Особливості науки ХХІ ст. Наукознавство. Класифікація наук, функції та завдання. Статуси знання. Основні структурні елементи науки.

Тема 2 Наукове дослідження як особлива сфера діяльності.

Наукова діяльність, її види та форми. Форми організації та управління наукою в Україні. Суб'єкти наукової діяльності. Підготовка та атестація наукових і науково-педагогічних кадрів.

Сутність наукового дослідження. Фундаментальні та прикладні наукові дослідження. Науковий і науково-прикладний результат.

Творча і нетворча діяльність. Ознаки творчої діяльності. Творчі можливості науковця. Умови ефективності творчої діяльності, її організація. Робочий день та робоче місце науковця. Ділове спілкування і особистий архів дослідника.

Наукова школа: структура, функції та основні ознаки.

Тема 3. Загальна методологія наукової творчості.

Методологія наукових досліджень: значення, сутність, мета, завдання та функції. Методологічний апарат і методологічна основа наукового дослідження. Принципи методології пізнання.

Структура методології. Філософська методологія. Загальнонаукова методологія. Принципи загальнонаукових досліджень. Конкретно наукова методологія. Рівні методологічного аналізу.

Тема 4. Жанри та стилі наукової творчості.

Науковий стиль і науковий жанр. Науковий документ, вимоги до нього. Характерні особливості наукової мови. Функціонально-лексичні та логічні засоби

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни « Методи наукових досліджень »	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.07-01-2020
		Стор.6 із 11	

зв'язку. Техніко-орфографічне оформлення та уніфікація елементів наукового документу.

Форми наукових документів, їх архітектоніка та внутрішня логіка. Робота над текстом.

Тема 5. Планування та організація науково-дослідницької діяльності у закладах вищої освіти.

Науково-дослідна діяльність слухачів, характеристика її напрямів.

Структура і система вимог до наукової роботи (магістерської), її внутрішня логіка: композиція, функціональна залежність структурних частин. Типові помилки написання та оформлення.

Тема 6. Стадії здійснення наукових досліджень: особливості та вимоги.

Загальна характеристика науково-дослідних стадій. Організаційний (змістовно-теоретичний) етап дослідження.

Наукова і науково-технічна експертиза: завдання, форми та види.

Дослідний етап: методичне та методологічне забезпечення. Програма та план наукового дослідження. Методологічна і методична частини програми дослідження. Види заголовків у робочих планах. Рубрикація, її внутрішня логіка.

Етап узагальнення та апробації результатів дослідження. Завершальна стадія науково-дослідного процесу. Аналіз та інтерпретація даних. Формулювання наукових висновків. Етап реалізації результатів дослідження.

Тема 7. Загальне поняття про методи наукових досліджень. Характеристика теоретичних та емпіричних методів досліджень.

Організація і проведення соціологічних досліджень. Типи досліджень за глибиною розробки програми та вибірки. “Науковий метод”, “метод”, “метод науки”, “метод індивідуального рівня наукової діяльності”.

Метод дедукції (індукції), аналіз (синтез), абстрагування, конкретизація, моделювання, класифікація, порівняння та їхня характеристика та ін.

Метод спостереження, інтерв'ювання, анкетування, опитування, контент-аналізу, експертна оцінка, тестування, експеримент та їхня характеристика. Поняття повноти, надійності, технологічності та стійкості інформації. Валідність методу.

Тема 8. Основи академічного письма

Поняття «академічна доброчесність», «академічна нечесність», «академічна культура». Цінності та цілі вищої освіти. Етичні аспекти університетських цінностей. Правові аспекти академічної чесності та боротьби із плагіатом. Поняття плагіату. Види плагіату. Основні характеристики україномовного та англійськомовного наукового письма:

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Методи наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.07-01-2020
		Стор.7 із 11	

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни (тематичний план)

№ пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль №1 «Структура наукової теорії. Теоретичні основи наукових досліджень»		1 семестр				1 семестр			
1.1	Поняття про науку як систему знань.	11	2	2	7	11	-	-	11
1.2	Наукове дослідження як особлива сфера діяльності.	11	2	2	7	11	-	-	11
1.3	Загальна методологія наукової творчості.	11	2	2	7	11	-	-	11
1.4	Жанри та стилі наукової творчості.	11	2	2	7	11	2	2	7
1.5	Планування та організація науково-дослідницької діяльності у закладах вищої освіти.	11	2	2	7	12	-	-	12
1.6	Стадії здійснення наукових досліджень: особливості та вимоги.	11	2	2	7	12	-	-	12
1.7	Загальне поняття про методи наукових досліджень. Характеристика теоретичних та емпіричних методів досліджень.	11	2	2	7	11	2	2	7
1.8	Основи академічного письма	12	2	2	7	9	2	1	6
1.10	Домашнє завдання.	8	-	-	8	-	-	-	-
1.11	Модульна контрольна робота №1	8	1	-	7	-	-	-	-
1.12	Контрольна робота (ЗФН)	-	-	-	-	8	-	-	8
1.13	Підсумкова семестрова контрольна робота (ЗФН)	-	-	-	-	9	-	1	8
Усього за модулем №1		105	17	17	71	105	6	6	93
Усього за навчальною дисципліною		105	17	17	71	105	6	6	93

2.2. Домашнє завдання (ДФН)

Домашні завдання (ДЗ) виконуються в першому семестрі, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь студентів і є важливим етапом у засвоєнні навчального матеріалу дисципліни.

Домашні завдання виконуються на основі навчального матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання студентами, і є складовою модулю №1 «Структура

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Методи наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.07-01-2020
		Стор.8 із 11	

наукової теорії. Теоретичні основи наукових досліджень». Тема домашнього завдання: «Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження: аналіз типових помилок при написанні та оформленні».

Виконання, оформлення та захист домашнього завдання здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

Час, потрібний для виконання домашнього завдання – до 8 годин самостійної роботи.

2.3. Завдання на контрольну роботу (ЗФН)

Контрольна робота виконується студентами заочної форми навчання відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь студентів і є важливим етапом у засвоєнні навчального матеріалу.

Контрольна робота виконується на основі навчального матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання студентами.

Контрольна робота оформлюється студентом у вигляді реферату. Загальна тема контрольної роботи.

Виконання, оформлення та захист контрольної роботи здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

2.4. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до підсумкової контрольної роботи, розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми та доповнюється до відома студентів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

В процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- проведення лекційних занять використовуються лекції з мультимедійними презентаціями.
- проведення практичних занять використовуються методи аналізу, мозкова атака та прикладне програмне забезпечення.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Єріна А. М. Методологія наукових досліджень: Навчальний посібник / [Електронний ресурс]. – К. – 2004. – 212 с. – Режим доступу: http://toplutsk.com/bookcatalog-book_17.html

3.2.2. Закон України "Про наукову та науково-технічну діяльність" №1977-ХІІ від 13 грудня 1991 року із змінами та доповненнями

3.2.3. 11. 12. Закон України "Про вищу освіту" №2984-ІІІ від 17 січня 2002 року із змінами та доповненнями.

3.2.4. Ковальчук В. В., Моїсєєв Л. М. Основи наукових досліджень: навчальний посібник / Дроздов В. О., ред.; МОН – 5-е вид. – Київ: Професіонал, 2008. – 240 с.

3.2.5. Костюкевич В. М. Основи науково-дослідницької роботи магістрів та аспірантів: навчальний посібник / МОН України. – Київ: Центр учбової літератури, 2017. – 176 с.

3.2.6. Палеха Ю., Леміш Н. Основи науково-дослідної роботи: навчальний посібник / МОН МС України. – Київ: Ліра-К, 2016. – 336 с.

3.2.7. Пилипчук М. І., Григор'єв А. С., Шостак В. В. Основи наукових досліджень: підручник / МОН. – Київ: Знання, 2007. – 271 с.

3.2.8. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Київ: Слово, 2003. – 235 с.

3.2.9. Чумак В. Л., Іванов С. В., Максимюк М. Р. Основи наукових досліджень: підручник / МОН. – Київ: НАУ-друк, 2009. – 304 с.

3.2.10. Шліхта Н., Шліхта І. Основи академічного письма: Методичні рекомендації та програма курсу. – К., 2016. – 61 с.

Допоміжна література

3.2.11. Білецький А.Я., Ключко О.М. Деякі підсумки впровадження інформаційних технологій у навчальний процес та наукові дослідження. Головний документ: Електроніка та системи управління – Київ, 2004. – № 2. – С. 136-139

3.2.12. Воронін А. М. Основи наукових досліджень / [Електронний ресурс]. – 2012. – Режим доступу: <http://www.lib.nau.edu.ua/search/Details.aspx?id=344833&lang=uk-UA>

3.2.13. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Київ: Кондор, 2003.

3.2.14. Литвиненко Олександр Євгенійович, Артамонов Євгеній Борисович, Артамонов Є.Б., Литвиненко О.Є., Litvinenko A.E., Artamonov E.B., Литвиненко АлександрЕвгеньевич, АртамоновЕвгений Борисович, Литвиненко А.Е., Артамонов Е.Б. Основи наукових досліджень. / [Електронний ресурс]. – 2015. – Режим доступу: <http://www.lib.nau.edu.ua/search/Details.aspx?id=344513&lang=uk-UA>

3.2.15. Пілюшенко В.Л. , Шкрабак І.В. , Славенко Е.І. . Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / К. : Лібра, 2004.

3.2.16. Стеченко Д.М. , Чмир О.С. Методологія наукових досліджень : підручник Київ: Знання, 2005.

3.2.17. Фіялка Світлана. Різноманіття та можливості наукових методів у дослідженнях із теорії та історії видавничої справи та редагування / Фіялка Світлана / Вісник Книжкової палати., 2015, – № 4 – с. 9-11.

3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті

3.3.1. Бакіров В. С. Академічна культура українського студентства: основні чинники формування та розвитку. Основні результати дослідження за проектом No49169. – Назва з екрану. – Режим доступу: <https://www.univer.kharkov.ua/images/redactor/news/2015-07-17/2015.pdf>

3.3.2. Напрямки наукових досліджень НАУ - Режим доступу: <http://nau.edu.ua/ua/menu/science/napryamki-naukovix-dosl%D1%96dzhen.html>

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Методи наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.07-01-2020
		Стор.10 із 11	

3.3.3. Наука в НАУ: історія та сьогодення. - Режим доступу:<http://nau.edu.ua/ua/menu/science/nauka-v-nau-%D1%96stor%D1%96ya-ta-sogodennya.html>

3.3.4. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP). – Назва з екрану. – Режим доступу:<https://saiup.org.ua/>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.1.

Таблиця 4.1.1

Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1 семест	бали	бали
Модуль № 1 «Структура наукової теорії. Теоретичні основи наукових досліджень»		
Виконання практичних завдань № 1.1 – 1.8 (5б.×8)	40	40
Виконання домашнього завдання	20	–
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше 36 балів</i>		–
Виконання модульної контрольної роботи №1	40	–
Виконання контрольної роботи	–	20
Підсумкова семестрова контрольна робота	–	40
Усього за модулями №1	100	100
Усього за дисципліною	100	

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (Додаток 3).

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./E** тощо.

4.5. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Методи наукових досліджень»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 15.01.07-01-2020
		Стор.11 із 11	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				